

ШКАЕ АБАРОНА АД
СУДОВАГА САМАВОЛІСТВА
Ў ВЯРХОЎНЫМ СУДЗЕ

СТАР. 2

НАКІРАВАЎ СКАРГУ
СТАРШЫНІ БРЭСЦКАГА
АБЛАСНОГА СУДА

СТАР. 3

ВАЛЯНЦІН СТЭФАНОВІЧ ЗВЯРНУЎСЯ Ў КАНСТЫТУЦЫЙНЫ СУД

ДЫСКРЫМІНАЦЫЯ

Нагодай сталі выпадкі дыскрымінацыі грамадзянаў па моўнай прыкмеце – у краіне фактычна адсутнічае законатворчасць на беларускай мове. Гэта ўскладняе працэс абароны і адстойвання сваіх інтарэсаў для беларускамоўных грамадзянаў у судзе і іншых дзяржаўных органах.

Намеснік старшыні ПЦ “Вясна” Валянцін Стэфановіч звяртае ўвагу Канстытуцыйнага суда, што беларускімі праваабарончымі арганізацыямі ўсё часцей фіксуецца выпадкі дыскрымінацыі грамадзянаў па моўнай прыкмеце. Закон Рэспублікі Беларусь “Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь” у новай рэдакцыі 13.07.1998 г. № 187-3 не ўтрымлівае гарантый роўнасці дзвюх дзяржаўных моваў і, па меркаванні Стэфановіча, супярэчыць арт. 17 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

“Мова суда вытворчасці ў краіне паводле дзеючага заканадаўства ажыццяўляецца на беларускай і (альбо) рускай мовах, што на практыцы ў большасці выпадкаў прыводзіць да таго, што суды з удзелам прадстаўнікоў беларускамоўнай меншасці адбываюцца на рускай мове”, – адзначае ў звароце праваабаронца.

Праваабаронцы неаднаразова фіксавалі выпадкі, калі суддзі адмаўляліся весці працэс па-беларуску. Варта прыгадаць адміністрацыйны працэс над Генікам Лойкам, якога ў сакавіку 2013 года судзілі за несанкцыянаваны пікет у абарону беларускай мовы ля гімназіі №4 г. Мінска. Суддзя Фрунзенскага раёна Людміла Лапо не толькі адмовілася сама весці працэс па-беларуску, але і забараняла адказваць па-беларуску ўдзельнікам працэсу. Суддзя Мінскага гарадскога суда Аляксей Бычко, які разглядаў касыцыйную скаргу, адмовіўся весці працэс па-беларуску, спасылаючыся на арт. 2.11 Працэсуальна-выканаўчага кодэксу аб адміністрацыйных правапарушэннях, які нібыта дазваляе вядзенне працэсу на рускай мове.

Стэфановіч звяртае таксама ўвагу, што на прававым партале pravo.by немагчыма знайсці

нарматывна-прававыя акты на дзяржаўнай беларускай мове, рэсурс змяшчае бягучую інфармацыю на рускай і англійскай мовах, а тэксты нарматывна-прававых актаў і законапраектаў размяшчаюцца на ім выключна на рускай мове.

Дыскрымінацыя па моўнай прыкмеце супярэчыць не толькі нацыянальнаму, але і міжнароднаму заканадаўству. Так, згодна з арт. 26 Міжнароднага Пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах усе людзі роўныя перад законам і маюць права без усялякай дыскрымінацыі на роўную абарону закона. У гэтых адносінах усялякага рода дыскрымінацыя павінна быць забаронена законам і закон павінен гарантаваць усім асобам роўную і эфектыўную абарону супраць дыскрымінацыі па якой бы там ні было прыкмеце. Паводле вызначэння, якое даецца міжнароднымі нормамі права ў галіне абароны правоў чалавека, дыскрымінацыя ахопліваецца ўсялякімі выключэнні, абмежаванні ці перавагі па

пэўных прыкметах, у тым ліку і па моўнай прыкмеце.

Валянцін Стэфановіч звяртаецца ў Канстытуцыйны суд з просьбай прызнаць арт. 7 Закона Рэспублікі Беларусь “Закона аб мовах у Рэспубліцы Беларусь” не адпавядаючым арт. 17 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і прапанаваць Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага Сходу Рэспублікі Беларусь унесці змены ў гэты артыкул, заканадаўча замацаваўшы абавязак дзяржаўных органаў Рэспублікі Беларусь выдаваць усе нарматывна-прававыя акты (уклучна з тэкстамі законапраектаў) на дзвюх дзяржаўных мовах – беларускай і рускай.

Зварот будзе накіраваны таксама ў Палацу прадстаўнікоў, Савет Рэспублікі, Вярхоўны суд, Вышэйшы гаспадарчы суд, Савет Міністраў і прэзідэнта, якія паводле арт. 116 Канстытуцыі маюць права накіроўваць прапановы ў Канстытуцыйны суд аб адпаведнасці законаў нормам Канстытуцыі.

У Баранавічах пададзена заява на пікет да 65-х угодкаў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека

Грамадскі актывіст Вячаслаў Болбат 20 лістапада падаў заяву на імя старшыні Баранавіцкага гарвыканкама аб правядзенні пікета, прысвечанага 65-му ўгодкам прыняцця Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека. Правядзенне пікету запланавана 10 снежня ў старым парку горада, які рашэннем Баранавіцкага гарвыканкама ад 05.10.2009 г. вызначаны месцам масавых мерапрыемстваў.

Мэта пікету – прапаганда каштоўнасцяў, закладзеных ва Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека, а таксама прынятым ў адпаведнасці з ёй Міжнародным пактам аб грамадзянскіх і палітычных правах.

Запланавана, што пікет пройдзе пад лозунгамі: “Свабода палітычным вязням”, “Кантрактная сістэма – інструмент пакарання”, “65 гадоў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека”.

– Мы будзем гаварыць з людзьмі не толькі пра тое, што Беларусь з’яўляецца адной з краін-распрацоўшчыкаў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека і ратыфікавала Міжнародны пакт аб грамадзянскіх і палітычных правах, а гэта значыць – узяла на сябе абавязак строга выконваць міжнародныя стандарты ў галіне правоў чалавека. Удзельнікі пікету хочуць нагадаць нашым грамадзянам, што сітуацыя з правамі чалавека ў Беларусі пагаршаецца з кожным годам, – адзначыў Вячаслаў Болбат.

**У Мілавiдах не будзучь
вяртаць памятную шыльду ў
гонар паўстанцаў 1863 года**

Мiлавiдскi сельскi выканаўчы камiтэт (Баранавiцкi раён) не будзе вяртаць памятную шыльду ў гонар паўстанцаў 1863 года. Гэта стала вядома з листа за подпісам в.а. старшыні Мiлавiдскага сельскага выканаўчага камiтэта Давiдовiч Н.В., які атрымаў грамадскi актывiст Вiктар Сырыца. У адказе на калектыўны зварот грамадзян паведамляецца, што "Баранавiцкi раённы выканаўчы камiтэт нi ў 1993 годзе, нi ў цяперашнi час не прымаў рашэнне аб наданнi Мiлавiдскай сярэдняй школе iмя Аляксандра Лянкевiча."

– Гэта адкрытая хлусня, бо павесiць металiчную шыльду на дзяржаўным будынку заўсёды патрэбен быў дазвол прадстаўнiкоў улады. Многiя мясцовыя чыноўнiкi мне казалi, што на свае вочы бачылi не толькi рашэнне аб наданнi Мiлавiдскай СШ iмя Аляксандра Лянкевiча, але i аб тым, што яны асабiста прысутнiчалi пры ўрачыстым адкрыццi гэтай шыльды ў 1993 годзе, – паведамiў Вiктар Сырыца.

Ён адзначыў, што грамадскiя актывiсты сабралi 214 подпісаў грамадзян горада. Да подпісаў быў прыкладзены калектыўны зварот грамадзян на iмя старшыні Мiлавiдскага сельскага выканаўчага камiтэта з просьбаю вярнуць памятную шыльду ў гонар кiраўнiка Мiлавiдскай бiтвы 1863 года Аляксандра Лянкевiча на будынак сельскай школы.

Вiктар Сырыца дадаў, што калi гэта не ўдасца зрабiць шляхам збору подпісаў, то тады грамадскiя актывiсты будуць дзейнiчаць праз суд.

Вiтусь Свабодскi

БАРАНАВIЦКI ПРАВААБОРОНЦА

СЯРГЕЙ ГОЎША ПАДАЎ СКАРГУ СТАРШЫНI ВЯРХОЎНАГА СУДА

Праваабаронца Сяргей Гоўша падаў скаргу старшыні Вярхоўнага Суда Сукала В.А. на пастанову аб прыцягненнi яго да адмiнiстрацыйнай адказнасцi суддзёй суда Баранавiцкага раёна i г.Баранавiчы Петрыва В.А. 21 жнiўня 2012 года i пакараннi штрафам у 15 базавых велiчыняў. Падставай для прыцягнення Сяргея Гоўшы да адмiнiстрацыйнай адказнасцi стала заява старшыні Баранавiцкай акруговай выбарчай камiсiі Таццяны Латышавай, у якой яна сцвярджала, што Сяргей Гоўша абразiў яе i сябраў камiсiі нецэнзурнай лаянкай.

Не пагадзiўшыся з пастановаю суда першай iнстанцыі, праваабаронца звярнуўся ў вышэйстаячыя судовыя органы. Але Брэсцкi абласны суд, а затым i Вярхоўны Суд пакiнулі скаргу грамадскага актывiста без задавальнення.

У сваёй скарге на iмя старшыні ВС Сяргей Гоўша тлумачыць, што суды ўсiх узроўняў паставiліся да разгляду яго скаргі фармальна i неаб'ектыўна, што суддзi зусiм не правярылі сабраныя па справе доказы, што пратакол аб адмiнiстрацыйным правапарушэннi складзены з парушэннем патрабаванняў арт. 9.1 ПВКаАП. У скарге праваабаронца сцвярджае, што ён нiякiх абразлiвых нецэнзурных словаў пад час размовы з Латышавай Т.У. не выкарыстоўваў i гэта пацвярджаецца аўдыёзапісам гэтай размовы. Аднак суды ўпарта гэты запіс не толькi не прызнаюць ў якасцi доказу па справе, але нават i не лiчаць крынiцаю iнфармацыі.

Сяргей Гоўша перад будынкам Баранавiцкага гарадскога суда

Сяргей Гоўша даводзiць старшыні ВС, што праведзены iм аўдыёзапіс з'яўляецца доказам. Але паколькi гэты дакумент поўнасю абвяргае вiнаватасць праваабаронцы ў здзяйсненнi адмiнiстрацыйнага правапарушэння, то суды проста iгнаруюць яго. Сяргей Гоўша ў абгрунтаванне праўдзiвасцi iнфармацыі ў аўдыёзапісу ўказвае, што праводзiлася фанаскапiчная экспертыза, якая не выявіла нецэнзурнай лаянкі. Экспертыза пацвердзiла, што запіс зроблены на дыктафоне праваабаронцы, а таксама тое, што не маецца мантажа запісу. Экспертыза зроблена "Цэнтрам судовых экспертыз i крымiналыстыкi Мiнiстэрства Юстыцыі Рэспублiкi Беларусь" i была прыкладзена да справы пры разгледзе ў Брэсцкiм абласным судзе, але зноў жа, не прынята

да ўвагі i нават не ўзгадваецца ў адказе старшыні Брэсцкага абласнога суда.

У адказе за подпісам намеснiка Старшыні Вярхоўнага Суда ў сваю чаргу маецца толькi чатыры невялiкiх абзацы, кожны з якiх складаецца з некалькiх словаў, што яго скарга не падлягае задавальненню. У той жа час нi па адным з указаных iм фактаў незаконнасцi вынесенай судовай пастановай нiякай ацэнкi з боку вышэйшага судовага органа краіны.

Сяргей Гоўша просiць старшыню ВС РБ адмянiць пастанову Брэсцкага абласнога суда ад 21 сакавіка 2013 года i суда Баранавiцкага раёна i г.Баранавiчы ад 21 жнiвеня 2012 года.

Правабараноца падкрэслiвае, што ён шукае абароны ў судах, а яму суды даюць адказ на ўзроўнi школьных ведаў.

spring96.org

СКАРГА ПА СПРАВЕ МІЛАВІДСКАГА ФЭСТУ НАКІРАВАНА СТАРШЫНІ АБЛАСНОГА СУДА

ФЕМІДА

Грамадскі актывіст Віктар Сырыца 23 лістапада падаў скаргу старшыні Брэсцкага абласнога суда на пастанову суддзі суда Баранавіцкага раёна і г. Баранавічы ад 31.07.2013 г. і пастанову суддзі Брэсцкага абласнога суда ад 29 жніўня 2013 г. па спра-

ганізаваў паездку людзей на афіцыйнае свята, анансаванае дзяржаўнай газетай "Наш край".

У сваёй скарге грамадскі актывіст даводзіць, што высьвятленне акалічнасцяў адміністрацыйнага правапарушэння суддзямі

была выкана- на не толькі аднабока і неаб'ектыўна, але і няпоўна, што, згодна арт. 12-14.1 Працэсуальна-выканаўчага кодэкса РБ аб адміністрацыйных правапарушэннях, з'яўляецца падставай для адмены судовай пастановы. На думку Віктара Сырыцы, суд зусім не пры-

выглядзе штрафу ў памеры 20 базавых велічынь. Суддзя Брэсцкага абласнога суда Наталля Сурма пакінула пастанову суда першай інстанцыі без змянення. Каб дабіцца аб'ектыўнага разбіральніцтва, Віктар Сырыца звярнуўся да старшыні Брэсцкага абласнога суда.

У сваёй скарге грамадскі актывіст адзначае, што лічыць вынесеныя пастановы незаконнымі па прычыне аднабокага і неаб'ектыўнага высвятлення акалічнасцяў справы. Віктар Сырыца даводзіць, што ніякага несанкцыянаванага масавага мерапрыемства не было, а што ён зрабіў — дык гэта ар-

няў да ўвагі АКТ, складзены 02.06.2013г., які падпісалі 9 чалавек. Тое, што ў Мілавідах не было мітыngu, сведчыць і пісьмoe даручэнне пракурора Баранавіцкаму РАУС, якое суд таксама праігнараваў.

Віктар Сырыца просіць старшыню Брэсцкага абласнога суда адмяніць пастанову суддзі суда Баранавіцкага раёна і г. Баранавічы і пастанову суддзі Брэсцкага абласнога суда, а справу аб адміністрацыйным правапарушэнні спыніць з-за адсутнасцю ў яго дзеяннях складу адміністрацыйнага правапарушэння.

spring96.org

ГРАМАДСКІЯ АКТЫВІСТЫ ЗЛАДЗІЛІ ТАЛАКУ ЛЯ КРЫЖА АХВЯРАМ РЭПРЭСІЙ 1939-1953 ГГ.

ДЗЯДЫ

Традыцыйна баранавіцкая грамадскасць 2 лістапада 2013 года на Дзяды ладзіць талаку па добраўпарадкаванні тэрыторыі ў скверы каля Крыжа "Ахвярам гвалту 1939-1953 гг". Раней тут была турма "Крывое

кола" дзе было забіта вельмі шмат людзей. У 1992 годзе на месцы былой турмы баранавіцкая грамадскасць ўсталявала Крыж памяці сталінскіх ахвяр.

Увечары 2 лістапада 2013 года пасля 17 гадзін

грамадскія актывісты прыбралі тэрыторыю ад смецця, усклалі кветкі, запалілі свечкі. Затым нагадалі імёны, загінуўшых за свабоду і беларускасць, прачыталі малітву за ўсіх памёрлых і загінуўшых ад рэпрэсій людзей.

spring96.org

Грамадскія актывісты Баранавічаў павіншавалі палітвязняў з Днём герояў

Грамадскія актывісты з Баранавічаў віншуюць палітвязняў з Днём Волі

Прадстаўнікі палітычных партый і недзяржаўных арганізацый павіншавалі беларускіх палітвязняў з Днём герояў. Мясцовыя актывісты даслалі каляровыя паштоўкі Мікалаю Статкевічу, Алесю Бяляцкаму, Мікалаю Аўтуховічу, Эдуарду Лобаву і астатнім палітычным зняволеным.

– Агульнавядома, што 27 лістапада – дзень Герояў. У гэты дзень мы шануем нашых патрыётаў, якія ратавалі гонар беларускага народа ў цяжкія лёсавызначальныя часы нашай гісторыі. Слуцкі збройны чын паўстаў, каб бараніць незалежнасць Беларусі ад бальшавіцкай навалы. Нашыя сучасныя героі таксама пакліканыя бараніць Беларусь. Сёння Мікалай Статкевіч, Алесь Бяляцкі, Мікалай Аўтуховіч, Эдуард Лобаў і іншыя знаходзяцца за кратамі, таму для нас яны – героі сучаснай Беларусі. Я моцна веру, што мы выратуем нашу мову і нашу краіну, – паведаміла грамадская актывістка Анжаліка Камбалава.

Глеб Лушыньскі

Актывіст павінен заплаціць на карысць МУС 175 тысяч рублёў

21 лістапада, у судзе Баранавіцкага раёна і горада Баранавічы адбыўся судовы працэс над актывістам прафсаюза РЭП Аляксандрам Вайцешыкам аб спагнанні страхавых выплат на карысць МУС у памеры 175 тыс. рублёў. Судовую справу Вайцешыка разглядала суддзя Вера Утлік. Зыск супраць актывіста на карысць МУС падаў Баранавіцкі мікраённый пракурор А.А. Більдзейка. Сутнасць зыска заключаецца ў тым, што паколькі Вайцешык раней судом быў прызнаны вінаватым ва ўчыненні цялесных пашкоджанняў у выглядзе 3-х удараў супрацоўніку міліцыі Баранавіцкага ГАУС А. Пахамовічу, то ён абавязаны выплаціць “пацярпеламу” міліцыянеру страхоўку. У судзе Аляксандр Вайцешык даказваў, што менавіта супрацоўнік міліцыі ўчыніў яму 22 цялесных пашкоджанняў, што было зафіксавана судова-медыцынскай экспертызаю 27 ліпеня 2011 года. Дадзены канфлікт паміж грамадскім актывістам і супрацоўнікам міліцыі, які быў у цывільным адзенні, адбыўся днём ва ўласнай кватэры Вайцешыка. Не разбіраючыся па сутнасці справы, суддзя Вера Утлік падтрымала патрабаванні пракурора аб спагнанні з Аляксандра Вайцешыка страхавых выплат у памеры 175 тыс. рублёў на карысць МУС. Грамадскі актывіст мае намер абскардзіць дадзенае рашэнне ў Брэсцкім абласным судзе.

Глеб Лушыньскі

ПРАВААБАРОНЧЫ ЦЭНТР “ВЯСНА”

ПАДТРЫМАЎ КІРАЎНІЦТВА ПА ВЫЗНАЧЭННІ ПАНЫЦЦА «ПАЛІТЫЧНЫ ВЯЗЕНЬ»

У канцы кастрычніка на III Беларускай праваабарончым форуме ў Вільні было прэзентавана Кіраўніцтва па вызначэнні паняцця «палітычны вязень».

Дадзенае кіраўніцтва распрацавана працоўнай групай праваабаронцаў з Азербайджану, Беларусі, Грузіі, Літвы, Польшчы, Расіі і Украіны ў складзе: Эміль Адэльханаў, Інтыгам Аліеў, Ганна Бараноўская, Людміла Вацкова, Ганна Герасімава, Валянцін Гефтэр, Алег Гулак, Сяргей Давідзіс, Эльдар Зейналаў, Яўген Захараў, Іна Кулей, Аляксандра Матвійчук, Таццяна Равяка, Вольга Саламатава, Валянцін Стэфановіч, Алена Танкачова, Анагіеў Хаджыбейлі, Уладзімір Яворскі.

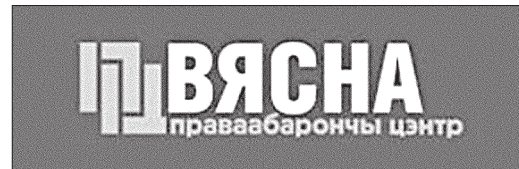
Яго мэтай з’яўляецца уніфікацыя падыходаў у дзейнасці праваабарончых арганізацый па вызначэнні і выкарыстанні паняцця «палітычны вязень».

Паняцце «палітычны вязень» ўсё часцей сустра-

каецца ў міжнародных дакументах, СМІ, спра-

ваздачах нацыянальных і міжнародных арганізацый. Аднак часта ў гэтых паняццях ўключаецца розны сэнс. Таму на практыцы бывае вельмі складана вызначыць, ці з’яўляецца канкрэтны чалавек палітычным зняволеным. З іншага боку, сітуацыя нявызначанасці гэтага паняцця дазваляе дзяржавам пазбягаць адказнасці ў выпадках палітычна матываванага пераследу, паколькі дае ім магчымасць заяўляць аб беспадстаўнасці такіх абвінавачванняў. Распрацоўка агульных крытэрыяў і іх сумеснае прымяненне павінны дапамагчы ў вырашэнні гэтай праблемы.

Пры распрацоўцы дадзенага кіраўніцтва выкарыстоўваўся вопыт Савета Еўро-

пы, міжнароднай праваабарончай арганізацыі «Міжнародная амністыя» і нацыянальных праваабарончых арганізацый розных краін.

Па стане на 12 лістапада да гэтага дакумента ўжо далучыліся ўкраінскія, расійскія і беларускія праваабарончыя арганізацыі: Харкаўская праваабарончая група, Украінскі Хельсінскі саюз па правах чалавека, а таксама яшчэ 11 праваабарончых арганізацый, Расійская праваабарончая арганізацыя “Мемарыял”, Праваабарончы цэнтр “Вясна”, Беларускае праваабарончае імя Звоскава, Цэнтр прававой трансфармацыі.

У цяперашні час аб’яўленая працэдура далучэння да гэтага дакумента іншых беларускіх арганізацый.

spring96.org

ПІКЕТ ЗАБАРОНЕНЫ ЗА ЛОЗУНГІ

Баранавіцкі гарвыканкам забараніў пікет пад лозунгамі “Іх трэба спыніць”, “Дзеянні ўлады – пад грамадскі кантроль”. Гэта стала вядома з ліста за подпісам намесніка старшыні гарвыканкама Дз. Касцюкевіча, які атрымаў актывіст гарадскога прафсаюза радыёэлектроннай прамысловасці Рыгор Грык. У лісце паведамляецца, бо лозунг заяўленага масавага мерапрыемства парушае патрабаванні арт. 10 Закона РБ “Аб масавых мерапрыемствах у Рэспубліцы Беларусь”.

– У Баранавічах парушаюцца дэкрэты, распараджэнні Прэзідэнта, законы, таму, я хацеў выказаць пратэст супраць невыканання “слугамі народа” дзяржаўных заканадаўчых актаў. Але мне чарговы раз не дазволілі правесці пікет. Ўвогуленашы чыноўнікі лічаць, што над імі не

павінна быць аніякага грамадскага кантролю, – паведаміў Рыгор Грык.

Пікет з удзелам 3-х чалавек быў запланаваны 16 лістапада ў старым парку культуры і адпачынку па вул. Камсамольская (пляцоўка з боку вул. Царука).

У 2012-2013 гг. у Баранавічах забаранілі ўсім незалежным арганізацыям і грамадскім актывістам правядзенне масавых мерапрыемстваў нават у дазволеным месцы.

Вітусь Свабодскі